

Udvidelse af KOMPETENCEmidt

Vækstforums Erhvervsudviklingsstrategi 2010-2020 har uddannelse og kompetenceudvikling og herunder også udvidelse af arbejdsstyrken som et højt prioriteret indsatsområde:

*"Vi vil fremtidssikre den midtjyske arbejdsstyrke gennem en målrettet indsats for, at flere unge gennemfører en kompetencegivende uddannelse, og at der sker en løbende kompetenceudvikling af hele arbejdsstyrken. ... Indsatsen vil også sigte mod en langsigtet udvidelse af arbejdsstyrken, både gennem inddragelse af svage grupper, og gennem bedre vilkår for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft, som kan bidrage til en styrket internationalisering og konkurrencekraft i det midtjyske erhvervsliv."*¹

I Handlingsplan 2011-2012 anføres som mål, at arbejdsstyrken skal stige til 700.000 personer ved at skabe gode rammer for en såvel kort- som langsigtet udvidelse af arbejdsstyrken, så Region Midtjylland er forberedt, når konjunkturerne vender, og når konsekvenserne af den demografiske udvikling for alvor slår igennem på arbejdsmarkedet. Som middel til at nå dette mål nævnes bl.a. initiativer mhp. at fastholde og inddrage grupper af eksempelvis syge, seniorer eller førtidspensionister, der står uden for eller risikerer at falde ud af arbejdsmarkedet.

0. Indhold i notatet

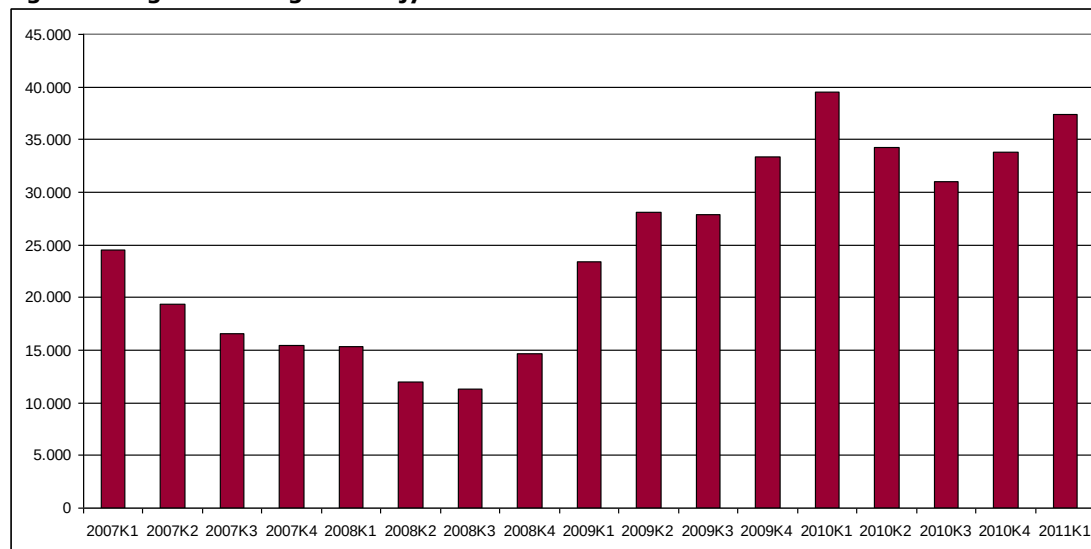
0. Indhold i notatet	1
1. De arbejdsmarkedspolitiske udfordringer nu	2
1.1 Ledigheden nu	3
2. Forslag til udvidelse af KOMPETENCEmidt	5
2.1 Unge	6
2.2 Ledige på kanten af arbejdsmarkedet	7
2.3 Ledige med anden etnisk baggrund end dansk	9
2.4 Medarbejdere i Jobcentrene	10
3. Organisering af indsatsen	11
4. Økonomi	11

¹ Vækstforum Midtjylland Erhvervsudviklingsstrategi 210-2020, www.rm.dk

1. De arbejdsmarkedspolitiske udfordringer nu

De seneste år er ledigheden under lavkonjunktoren steget voldsomt, for nu at stagnere eller falde ganske lidt. I dag er ledigheden på lige godt 5 %. Nedenstående figur viser udviklingen i bruttoledigheden i Region Midtjylland siden 1. kvartal 2007. Den absolutte bund var 3. kvartal 2008 med 11.000 ledige, til sammenligning var tallet i 3. kvartal sidste år knap 31.000 ledige.

Figur 1 Ledigheden i Region Midtjylland 1. kvartal 2007 – 1. kvartal 2011

Siden 2007 er 175.000 arbejdspladser blevet nedlagt i alt i hele landet, især er det gået hårdt ud over industrien, som spiller en betydelig rolle for beskæftigelsen her i regionen, idet industribeskæftigelsen udgør 17 % af den samlede beskæftigelse. Indtil videre skyldes den faldende ledighed, at arbejdsstyrken er blevet mindre, idet beskæftigelsen ikke er steget i løbet af det seneste år, den er tværtimod fortsat med at falde.

Tilbagegangen i industriarbejdspladser forstærker behovet for at efteruddanne ufaglærte, der skal over i en anden branche eller blot skal tilegne sig nye kompetencer for at sikre virksomhedens konkurrencekraft. Flere undersøgelser² viser bl.a., at også faglærte skal opnå et højere kompetenceniveau. Videnskabsministeriet udtrykker det således i en rapport³:

"I mange danske små og mellemstore virksomheder er erhvervsuddannede den bærende kompetence. Disse virksomheders fornyelsespotentiale er derfor dybt afhængig af, at de erhvervsuddannede formår at forbedre, udvikle og forny eksisterende produkter, ydelser og processer. Der hænger således en betydelig fornyelseskraft på de erhvervsuddannedes skuldre, som både virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne kan gøre mere for at realisere."

En analyse Region Midtjylland har gennemført i 2011⁴ viser udover et generelt gap mellem kompetencebehov og udbud samme tendens, at der for de faglærtes vedkommende vil være behov for flere med en opdateret EUD baggrund, og at de generelt vil stå over for nye og oftest højere kompetencekrav. For de kortuddannedes vedkommende er der en meget sammensat forventning til beskæftigelsestrenden. Der vil være flere forskellige grupper af kortuddannede at forholde sig til. En stor del af beskæftigelsesmulighederne for de kortuddannede

² Martin Liebing Madsen: Fremtiden kræver kloge hoveder – og hænder, på www.newinsight.dk

³ Videnskabsministeriet: Ny viden til mindre virksomheder – sådan gør vi det bedre., maj 2011

⁴ KompetenceKompasset midt 2020, New Insight, august 2011

Nedenstående figur viser den forventede udvikling i beskæftigelse og kompetencekrav for forskellige grupper af arbejdskraft. Det ses, at for de kortuddannede kan der ikke tales om en entydig udvikling, gruppen vil udvikle sig i forskellige retninger både i fht. beskæftigelse og kompetencekrav.

Sammenfatning om beskæftigelsestrends for Region Midt, 2020

newinsight

Højere kompetenceniveau

Færre Flere

Kortudd 2020

AC 2020

EUD 2020

Kortudd 2020

Kortudd 2020

Lavere kompetenceniveau

30

Kilde: New Insight

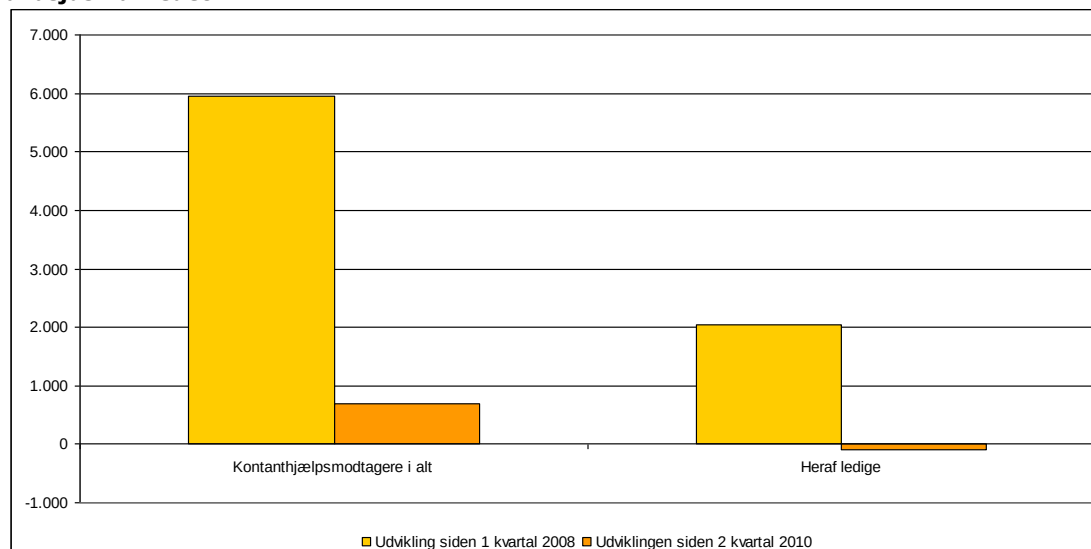
1.1 Ledigheden nu

- Langtidsledigheden er vokset eksplosivt, så den nu er på 11.000 personer, hvilket svarer til, at 32 % af de ledige er langtidsledige. I 2007 var langtidsledigheden på små 7000 personer, svarende til 30 % af de ledige.

3

- Ledigheden for de unge 25-29 årige er steget mest og er nu på 7,9% (den højeste procent siden 1993)
- Antallet af kontanthjælpsmodtagere er vokset betydeligt, og specielt den del af kontanthjælpsmodtagerne, der er uden for arbejdsmarkedet eller på kanten af arbejdsmarkedet. Nedenstående figur viser, at der siden 2008 er blevet 6000 flere kontanthjælpsmodtagere, men kun 2000 var ledige, dvs arbejdsmarkedssparate. Fra 2010 er antallet af kontanthjælpsmodtagere vokset med små 700, mens antallet af de arbejdsmarkedssparate er faldet med 90.

Figur 3 Udviklingen i antallet af kontanthjælpsmodtagere inden for og uden for arbejdsmarkedet

Sammenholdes denne udvikling med beskæftigelsesregionens forventning om underskud af arbejdskraft på op mod 40.000 i 2020 bliver det tydeligt, at der må gøres en indsats for at uddanne de ledige og ikke bare de ledige, men der må også gøres en forstærket indsats for at få dem på kanten af arbejdsmarkedet tilbage igen.

Udover de unge og dem på kanten af arbejdsmarkedet er indvandrere specielt fra ikke vestlige lande en ressource, der kan inddrages. Sidstnævnte gruppes beskæftigelsesfrekvens er fra 2008 faldet med 12,8 %. Til sammenligning er etniske danskeres beskæftigelses procent kun faldet med 5 % i samme periode. Halvdelen af alle Regionens ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er bosiddende i Aarhus. Derudover har Horsens, Randers og Herning relativt mange i målgruppen.⁶

En anden udfordring ifht. at sikre en tilstrækkelig stor og kvalificeret arbejdsstyrke er de unges uddannelsesfrekvens. Som nævnt udgør de ufaglærte i dag 25 % af arbejdsstyrken i Region midtjylland. Det har i mange år været forventet, at det ville ændre sig helt af sig selv, fordi de unge blev bedre uddannet end dem, der forlader arbejdsmarkedet. Det holder imidlertid ikke stik, fordi væksten i befolkningens uddannelsesniveau er gået i stå, nu har 22 % af de 16-29 årige ikke en ungdomsuddannelse. I løbet af de seneste 10 år er frafaldet på især erhvervsuddannelserne steget, mens andelen, der ikke påbegynder en ungdomsuddannelse er faldet. Denne udvikling betyder, at væksten i befolkningens uddannelsesniveau er gået i stå i de seneste 10 år. I 1980'erne og 1990'erne steg de voksne beskæftigedes uddannelsesniveau i gennemsnit med 0,6% om året. I de seneste 10 år har den gennemsnitlige vækst været på 0,3%,

⁶ Beskæftigelsesregionens analyserapport 2010.

og er faldende. Denne udvikling afspejler, at de unges uddannelsesniveau er gået i stå. De nye årgange der træder ind på arbejdsmarkedet er ikke bedre uddannet end de tidligere årgange. Forskellen en mindsket mellem det uddannelsesniveau, de ældre generationer, der forlader arbejdsmarkedet har, og det uddannelsesniveau de unge generationer, der træder ind på arbejdsmarkedet har.⁷

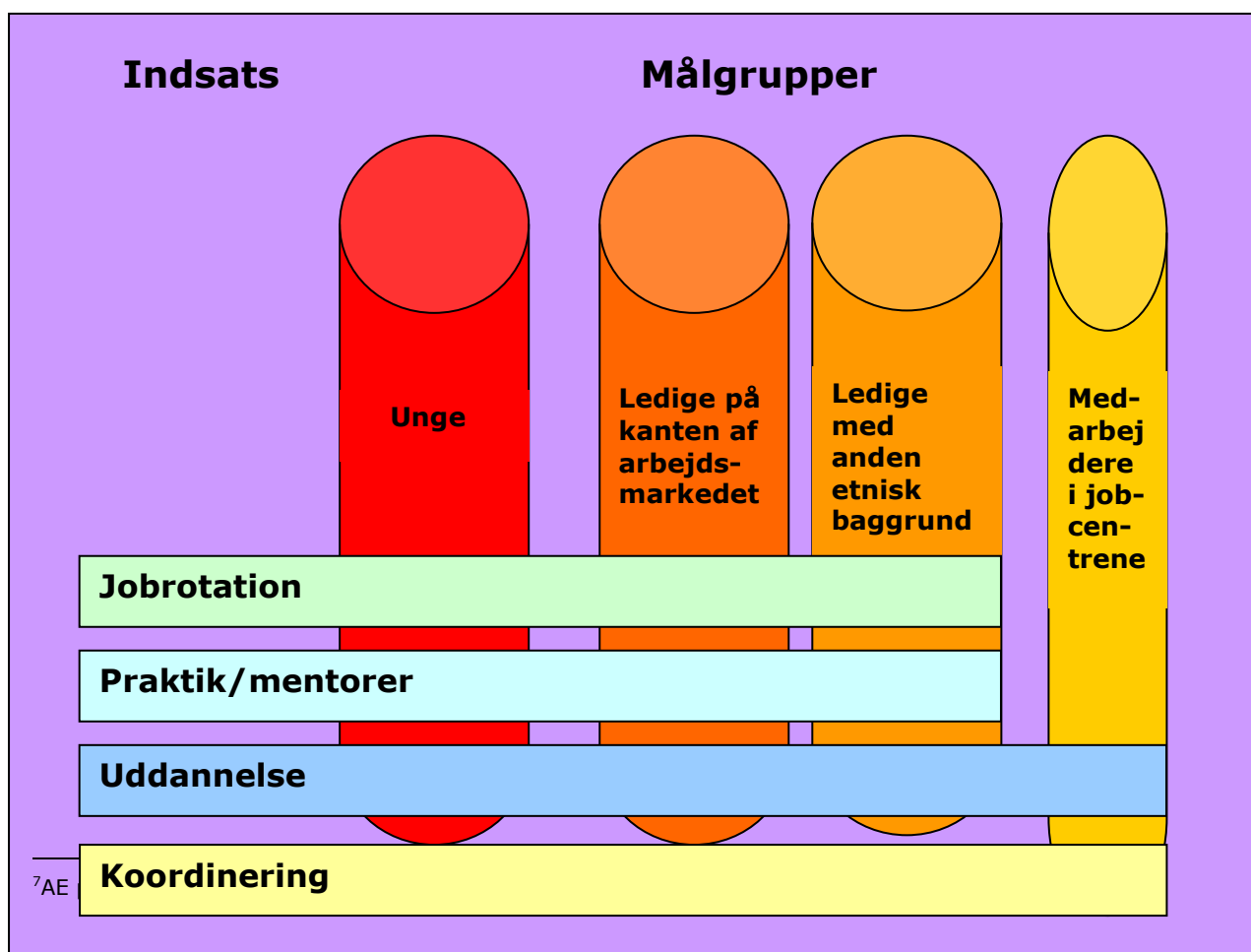
Forklaringen på, at så mange unge ikke får en ungdomsuddannelse er ikke udelukkende, at de unge ikke påbegynder en ungdomsuddannelse. Langt hovedparten af de unge, der ikke får en ungdomsuddannelse, påbegynder et uddannelsesforløb men falder fra. Kun en lille led af gruppen påbegynder slet ikke en ungdomsuddannelse, op mod 97 % af en ungdomsårgang påbegynder en uddannelse.

2. Forslag til udvidelse af KOMPETENCEmidt

Det foreslås, at KOMPETENCEmidt udvides til også at omfatte en indsats for ledige, hvor målgruppen nu alene omfatter beskæftigede. Indsatsen for de ledige skal ligge uden for kommunernes planlagte og budgetterede indsats, således at der enten tages nye initiativer i brug eller aktiveringsperioden for den enkelte forlænges.

Nedenstående figur viser i oversigtform de foreslåede målgrupper og de indsatser, der kan tages i brug over for de forskellige målgrupper.

Figur 4 Oversigt over målgrupper og indsatsområder i KOMPETENCEmidt for ledige

I de følgende afsnit beskrives de enkelte målgrupper og den indsats, der foreslås sat i værk for dem.

2.1 Unge

Unge har fået den uheldige position i statistikken, at de har allerstørst risiko for at blive arbejdsløse. Hver tiende dansker mellem 25 og 29 år står uden arbejde. Gruppen af 25-29 årige er også den aldersgruppe, der har den højeste ledighedsprocent. Det er i sig selv et problem, men problemet med de unge og arbejdsmarkedet er tosidigt: dels den høje ledighed og dels at de unge ikke uddanner sig i tilstrækkelig grad. Der er nemlig en tydelig sammenhæng mellem opnået uddannelsesniveau og beskæftigelsesfrekvens: i gruppen af 30-34 årige er kun 64 % af dem uden uddannelse efter grundskolen i beskæftigelse, mens det tilsvarende tal for resten er 89 %. Tilsvarende er en væsentligt større del af dem uden uddannelse helt uden for arbejdsmarkedet, idet det gælder hele 28 %. I alt er mere end en tredjedel af alle kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet unge under 30 år.

Faktaboks Unge og manglende ungdomsuddannelse

4% skyldes ikke påbegyndt en udd.

3 % frafald fra gymnasiet

18% frafald på erhvervsskolerne

Op mod halvdelen af de unge på kontanthjælp har en psykisk diagnose eller har psykiske problemer, der gør at de har svært ved umiddelbart at komme i gang med uddannelse eller arbejde. I 2008 skyldtes 70 % af alle tilkendelser af førtidspension til unge under 30 år psykiske lidelser. Hvis den gruppe skal holdes på arbejdsmarkedet, er der brug for en særlig indsats.

Med de store årgange på vej på pension er det nødvendigt at holde de unge på arbejdsmarkedet, derfor er der brug for en bred indsats.

En del af indsatsen vil blive beskrevet under målgruppen Medarbejdere i jobcentre, idet den går på at skabe et bedre tværfagligt samarbejde og skabe et bedre overblik over kommunernes indsatsområder, herunder også en bedre koordinering mellem de forskellige involverede instanser.

Uddannelse

Muligheden for at give de unge ledige uddannelses tilbud skal anvendes fleksibelt, således at der kan være tale om egentlig forkvalificering til erhvervsuddannelse, men også fleksibelt tilrettelagte afklaringsforløb, der kan hjælpe de unge til at finde deres plads på arbejdsmarkedet. En stor del af de unge kan ikke se sig selv noget sted på arbejdsmarkedet, derfor er en afklaringsfase nødvendig.

Der skal endvidere være mulighed for at tilrettelægge uddannelsesaktiviteter individuelt, så de passer til den enkelte unges behov og formåen på et givent tidspunkt.⁸ Endelig kan der arbejdes med mentorordninger, hvor den unge tilknyttes en mentor, der følger den unge ind i og gennem en ungdomsuddannelse.

Praktik

Selv om den nyeste forskning viser⁹, at der bør lægges større vægt på uddannelse for at få de ledige i arbejde, særligt i en lavkonjunktur, er det vigtigt at arbejde med praktik som redskab, men som en del af uddannelsesaktiviteter. Førnævnte forskning viser, at uddannelse har fastholdelseeffekter og positive langsigts effekter. Beskæftigelseseffekten af uddannelse er højere, når ledigheden

⁸ Forslagene bygger i stor udstrækning på Vidensopsamling, eksisterende viden om ledige unge under 30 år, Marselisborg Praksisvidencenter, januar 2011

⁹ Ny viden om aktivering i højkonjunktur og lavkonjunktur, Copenhagen Economics, maj 2011

er høj, end når den er lav. Dvs. i den nuværende ledighedssituation giver det god mening at arbejde med uddannelse. En del heraf er praktikforløb, det kan være såkaldt "snuse" praktik i forbindelse med afklaringsforløb, praktik i forbindelse med forkurser til uddannelse og endelig arbejde med at skaffe praktikpladser til unge, før de starter på en erhvervsuddannelse. For især lidt umotiverede unge og unge med anden etnisk baggrund end dansk ved vi, at det at have en praktikplads på forhånd øger motivationen for at gennemføre grundforløbet og dermed gennemføre en ungdomsuddannelse.

Jobrotation

Jobrotation har i mange år været et af de mest effektive redskaber til at få ledige i arbejde, idet det kombinerer uddannelse og arbejde hos en offentlig eller privatarbejdsgiver. Specielt for unge kan det være en mulighed for at få kontakt til en arbejdsgiver, desværre viser statistikken nemlig, at også unge nyuddannede har stor ledighed, og her kan jobrotationsforløb være en god mulighed for at give de unge den erfaring, arbejdsgiverne ofte efterspørger.

2.2 Ledige på kanten af arbejdsmarkedet.

Som oven for beskrevet er gruppen af langtidsledige steget eksplosivt. Ligesom gruppen af kontanthjælpsmodtagere, der ikke i øjeblikket står til rådighed for arbejdsmarkedet, er steget betragteligt. Dertil kommer gruppen af fleksjobbere og en del af gruppen af førtidspensionister.

Der kan være mange årsager til, at ledige ikke får en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. En del af de ledige tilhører en sårbar gruppe, der udover ledighed har andre barrierer i forhold til arbejdsmarkedet. Det kan være barrierer i form af

- psykiske barrierer
- fysiske barrierer
- socialmedicinske barrierer
- sociale barrierer

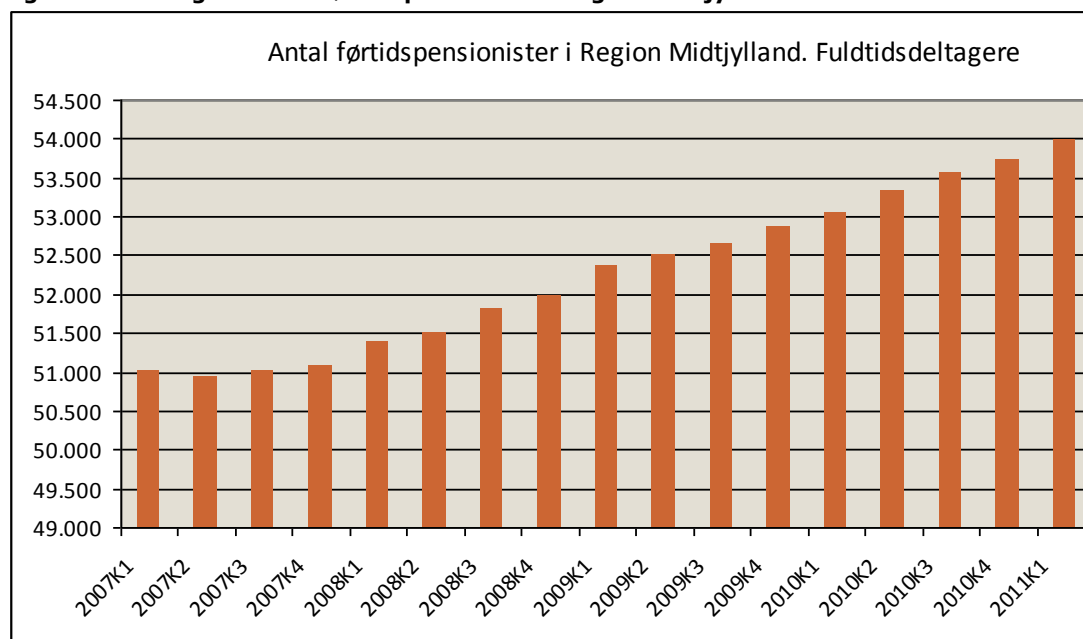
De seneste år har der været en svagt stigende tendens i antallet af førtidspensionister i Midtjylland. Antallet af førtidspensionister er steget med ca. 1000 personer om året i de seneste år og er ved udgangen af 2010 på ca. 54.000. Den stigende tendens forventes at fortsætte i årene fremover. Udviklingen er dog ikke homogen på tværs af befolkningsgrupper. Fra 2008 til 2010 er der således sket en stigning på 13% i antallet af 18-29 årige, der får tilkendt førtidspension, mod 4% for befolkningen som helhed. Også tilgangen af førtidspensionister fra ikke-vestlige lande er steget væsentligt mere (13%) end tilgangen blandt personer med dansk oprindelse (1,5% - stigning). Samtidig er personer med ikke-vestlig baggrund, der får tilkendt førtidspension, generelt yngre end befolkningen som helhed. 72% af personer med ikke-vestlig baggrund, der fik tilkendt førtidspension i 2009, var under 50 år. For de etniske danskere udgjorde andelen under 50 år 53%.

Skal udviklingen af tilgangen til førtidspension i Midtjylland i de næste 5 år holdes på niveau i forhold til andel af befolkningen som helhed i 2010, skal tilgangen reduceres med ca 15% hvert år. Det svarer til, at hver syvende person i hver årgang i hver kommune, der i dag får en førtidspension, skal opnå et alternativt forsørgelsesgrundlag i stedet for førtidspension.

Hovedparten af de nytilkendte førtidspensioner, kommer fra sygedagpenge eller kontanthjælp.¹⁰

¹⁰ "Bevægelser til og fra førtidspension i Midtjylland" Beskæftigelsesregion Midtjylland

Figur 5 Udviklingen i antal førtidspensionister Region midtjylland 2007-2011

Gruppen af ledige på kanten af arbejdsmarkedet er en sammensat gruppe med forskelligt forsørgelsesgrundlag og meget forskelligartede problemer. Den manglende homogenitet i gruppen peger i retning af, at de indsatsstyper, der skal hjælpe denne gruppe til en fast tilknytning til arbejdsmarkedet skal være fleksibel og udviklingsorienteret mod den enkelte lediges behov.¹¹

Uddannelse

Da størstedelen af gruppen ikke har nogen uddannelse, vil uddannelse være et oplagt indsatsområde, men det skal være uddannelsesaktiviteter, der er særligt tilrettelagt for den enkelte. Et indsatsområde kunne f.eks. være ekstraordinære støttetiltag for den ledige under et vejlednings- og opkvalificeringsforløb. De ekstraordinære støttetiltag kunne være en mere "håndholdt" indsats i form af tilknyttede mentorer og aktiviteter over i det socialpædagogiske.

Praktik

En del af denne målgruppe har ingen forestillinger om, hvor de skal være på arbejdsmarkedet, derfor kan praktik være en udmærket aktivitet til at hjælpe med en afklaring heraf. I den forbindelse vil opkvalificering af ansatte på virksomheder til at kunne fungere som mentorer for en eller flere bestemte målgrupper være meget relevant.

Et indsatsområde kunne også være oprettelse af en koordinatorfunktion mellem de involverede offentlige og private aktører for at støtte den ledige i at gennemføre praktikforløbet, se mere herom under afsnittet om medarbejdere i jobcentrene.

Jobrotation:

Også her kan jobrotation være et redskab, der for en del af gruppen vil kunne give en tilknytning til arbejdsmarkedet, men i begrænset omfang da denne målgruppe har særlige behov og kun i sjældne tilfælde vil kunne træde ind som erstatning for medarbejdere, der er på uddannelse.

¹¹ DISCUS maj 2011 for Beskæftigelsesregion Syddanmark: "En dynamisk tilgang til borgeren"

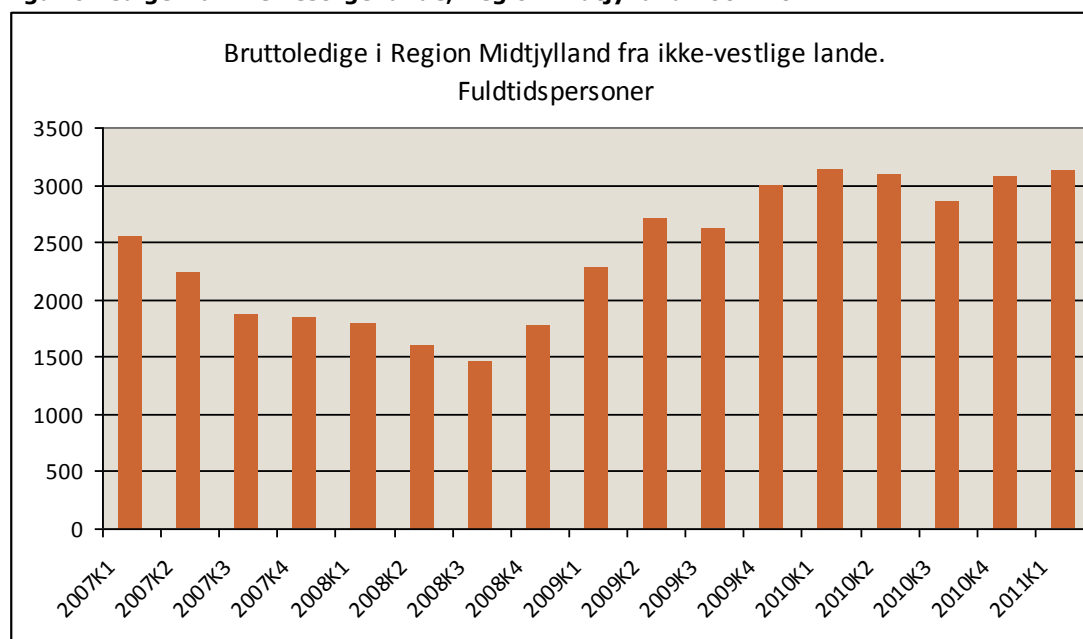
Da der er tale om en heterogen gruppe, som har gavn af forskellige typer indsatser, er ovennævnte eksempler på aktiviteter netop kun eksempler.

2.3 Ledige med anden etnisk baggrund end dansk

Gruppen af ledige med ikke-vestlig indvandrerbaggrund vægter i statikken, såvel hvad angår andelen af en ungdomsårgang, der ikke får en ungdomsuddannelse (specielt drengene), som gruppen af det stigende antal førtidspensionister. Denne gruppe er blevet hårdt ramt af krisen.

32% af indvandrere unge har ikke fået en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse.

Figur 6 Ledige fra ikke vestlige lande, Region Midtjylland 2007-2011

Generelt er antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse steget kraftigt siden 2008. I december 2010 var der 17.087 indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, som modtog offentlig forsørgelse i Midtjylland. Hovedparten af stigningen skyldes stigninger i antallet af førtidspensionister, introduktionsydelsesmodtagere og dagpengemodtagere.

Akf (Anvendt kommunal forskning) har undersøgt gruppen af ikke-vestlige indvandrere, som er på kontanthjælp. Akf konkluderer i undersøgelsen, at aktivering virker for denne gruppe i forhold til at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Faktisk viser undersøgelsen, at effekterne af aktivering har langt større positiv effekt for denne gruppe, end tidligere undersøgelser har vist for etniske danskere. Årsagen kunne være, at mange indvandrere mangler viden om det danske arbejdsmarked, mindre netværk, og/eller de har begrænsede dansk kundskaber.¹²

Halvdelen af regionens ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er bosiddende i Aarhus. Herudover har Horsens, Randers og Herning relativt mange i målgruppen.

Da denne gruppe ligeledes er en heterogen gruppe, vil der også her være tale om eksempler på, hvad en forstærket indsats kan indeholde:

¹² Akf: "Aktivering af indvandrere virker"

Uddannelse

Specialtilrettelagte introduktions- og uddannelsesforløb f.eks. målrettet brancher/grupper af virksomheder i samarbejde med erhvervsuddannelsesinstitutioner og brancher/grupper af virksomheder. evt. med tilknytning af en mentorordning.

Praktik

Praktikforløb evt. med øget tilknytning af mentorer/netværk. Praktik kan være med til at give indvandrerne et indblik i dansk arbejdsmarkedskultur. Som hovedregel vil praktik dog skulle kombineres med uddannelse i en eller anden form.

Jobrotation

Jobrotation må som redskab forventes at kunne bidrage til introduktion og tættere tilknytning til arbejdsmarkedet for de indvandrere, der vil kunne gå ind som erstatningsarbejdskraft.

2.4 Medarbejdere i Jobcentrene

I løbet af de senere år ses der tendenser til en dequalificering af medarbejderne i jobcentrene¹³, der kræves f.eks. ikke en særlig uddannelse for at bestride jobbet som sagsbehandler. Fokuseringen på effekterne af aktiveringen flytter medarbejdernes opmærksomhed fra den lediges her og nu situation til det endelige resultat, ligesom arbejdet bliver standardiseret i form af manualer, direktiver fra centralt hold etc.

Sammenholdt hermed fremfører forskere, der er i gang med at analysere, hvad der virker i beskæftigelsesindsatsen¹⁴, at medarbejdere i jobcentrene skal:

- Være stærke i at kompetenceafdække de ledige og hurtigt afgøre den rette indsats
- Kunne afdække hvilke borgere, der kan profitere af en beskæftigelsesindsats
- Have de rette indsatsmuligheder, som er koblet op på de fremtidige kompetencekrav og jobåbninger
- Have viden om hvilke indsatser der virker for hvem Har et intelligent monitoreringsredskab til løbende at evaluere på om indsatsen får de forventede effekter.

I forlængelse heraf peger flere undersøgelser¹⁵ på, at sagsbehandlerens rolle og kompetencer har stor indflydelse på effekten af aktivering af den enkelte borger. Samme undersøgelser peger som tidligere nævnt på, at en individuel indsats er nødvendig, da ledige er en stor heterogen gruppe, der kræver meget forskellig tilgang og indhold i indsatsen. For at give hver enkelt det bedste tilbud kræves teoretisk viden og kendskab til den enkeltes barrierer ifht. arbejdsmarkedet. Sagsbehandlerens evner, tilgang, og de teknikker, de anvender, er således afgørende for effektiviteten af aktiveringen. Når borgerne oplever, at de bliver påtvunget betingelser, eller at de bliver styret af betingelser, der ikke reflekterer deres behov, kan deres motivation og engagement hurtigt blive undermineret. Den adfærd, de beslutninger og den tilgang, sagsbehandleren har til borgeren, vil

¹³ DE-PROFESSIONALIZATION IN DANISH LABOUR MARKET POLICY IMPLEMENTATION, Henning Jørgensen, Iben Nørup og Kelvin Baadsgaard, CARMA, Paper til IRA kongers 2010, <http://faos.ku.dk/pdf/iirakongres2010/track3/89.pdf/>

¹⁴ Charlotte Hansen, Aktiveringsindsatsen skal være intelligent, New Insight, <http://www.arbejdsmarkedet.nu/2010/10/aktiveringsindsatsen-skal-v%C3%A6re-intelligent/>

¹⁵ Bl.a. En dynamisk tilgang til borgerne, Discus, maj 2011 og Veje til beskæftigelse, SFI

naturligvis i vidt omfang være bestemt af metoder, målsætninger, refusionssystemer og andre økonomiske restriktioner i jobcentrene, som ikke altid vil og kan harmonere med de behov, borgeren måtte have. Men i desto mindre er det vigtigt at udstyre sagsbehandlerne med mest mulig viden om de forskellige gruppers problemer.

Uddannelse

Et indsatsområde kan være uddannelse af sagsbehandlerne i jobcentrene i form af temadage eller korte kurser med emner af relevans for det enkelte jobcenter og deres forskellige grupper af ledige. En fælles problemstilling for alle jobcentrene er psykiske sygdomme og lidelser, idet en meget stor del af specielt de unge kontanthjælpsmodtagerne lider heraf, og senest er det kommet frem, at aktivering gør ledige deprimerede¹⁶. Der kan derfor peges på kurser i afdækning af og forståelse af disse lidelser som en oplagt indsats.

Koordinering

Undersøgelserne peger også på behovet for en tværfaglig helhedsorienteret indsats for at lykkes med aktiveringen f.eks. ved oprettelse af en koordinatorfunktion, som kan gå på offentlig – privat samarbejde såvel som internt offentligt samarbejde mellem forskellige aktører, forskellige forvaltninger, skoler og kommuner, kriminalforsorgen og kommuner som mellem virksomheder og kommune o.l..

Der er mange instanser indover aktiveringsindsatsen i dag, hvor hver har nok at se til med egne opgaver, hvorfor det kan give god mening at oprette koordinatorstillinger, der kan sikre en helhedsindsats over for den enkelte borger, hvor alle dele af forvaltningerne og andre parter spiller sammen.

3. Organisering af indsatsen

Det foreslås, at Væksthus Midtjylland administrerer midlerne til indsatsen for ledige, og at kommunerne og VEU centrene, som allerede er partnere i projektet, melder ind til Væksthuset, hvilke indsatsområder, de hver især vil arbejde med og i hvilket omfang.

Kommunerne skal således udarbejde et budget med medfinansiering for hvert indsatsområde samt en beskrivelse af den indsats, de vil sætte i værk.

Det forudsættes, at indsatsen tilrettelægges i de allerede eksisterende partnerskaber, således at de forskellige aktiviteter i videst muligt omfang også gennemføres af disse parter. Anvendelse af anden aktør kan derfor kun ske i begrænset omfang og skal i hvert enkelt tilfælde begrundes over for væksthushuset. Kommunen skal medfinansiere halvdelen af udgiften til anden aktør selv. Endvidere vil anden aktør altid skulle findes ved udbud af hensyn til reglerne om statsstøtte.

4. Økonomi

Vi foreslår et samlet budget på 60 mill. , heraf 30 mill. fra Den europæiske Socialfond, i perioden 1.10.2011 – 31.12.2013, fordelt på målgrupperne på følgende måde:

- Unge 20 mill., heraf kommunal egenfinansiering på 10 mill. kr.
- Ledige på kanten af arbejdsmarkedet, 20 mill. heraf kommunal egenfinansiering på 10 mill. kr.
- Ledige med anden etnisk baggrund end dansk 15 mill. kr., heraf 7½ mill. kr. i kommunal egenfinansiering

¹⁶ Se http://avisen.dk/jobcentre-skubber-tusinder-ud-i-depression_149364.aspx

- Medarbejdere i jobcentrene 5 mill. kr., heraf 2½ mill. kr. i kommunal egenfinansiering.

Den kommunale egenfinansiering kan bestå af medarbejdertimer, udgifter til aktivering samt statslig refusion hertil og kontanthjælps udbetalt til deltagerne. Der kan yderligere suppleres med medfinansiering i form af dagpenge udbetalt til forsikrede ledige samt taxametertilskud til uddannelse.

Budget og finansiering mio. kr.

	2011	2012	2013	Total
Unge	2	9	9	20
På kanten	2	9	9	20
Etniske	2	7	6	15
Medarbejdere	0	3	2	5

	2011	2012	2013	Total
ESF	3	14	13	30
Kommuner	1,5	8	7	16,5
Stat	1,5	6	6	13,5